



**Herning**  
Kommune



Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

**HERNING KOMMUNE**

## **2. tillæg til § 12 Miljøgodkendelse af kvægbruget ”Ørregaard”**

Aage Falsig  
Foldagervej 11  
7400 Herning

Afgørelsesdato: 9. maj 2016  
Sags nr.: 09.17.00-P19-18-16





## Registreringsblad

Overordnet lovgrundlag	Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Dato for 2. tillæg til miljøgodkendelse:	9. maj 2016
Ansøgningskema nr.	85571, version 1 af 23-02-2016
Ejendommens navn	Ørregaard
CVR-nr.	35049916
CHR nr.	59599
Ejendomsnummer	6570162353
Matr. nr. (ejerlav)	5a, 5b, 5c og 1e (Ørre Gde., Ørre) 1h og 1g (Understrup, Ørre) 1ao (Nyby By, Sinding)
Adresse	Foldagervej 11 7400 Herning
Ansøgers navn og adresse	Aage Falsig Foldagervej 11 7400 Herning E-mail: falsig-sandgaard@hotmail.com Mobil nr.: 21 94 85 34
Konsulent	Heden & Fjorden Rådgivningscenter Nupark 47 7500 Holstebro Miljørådgiver Karen V. Thomasen E-mail: <a href="mailto:kvt@hflc.dk">kvt@hflc.dk</a> Telefon nr.: 96 29 66 66
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune Rådhuset Torvet 7400 Herning
Miljøsagsbehandler	Peter Lindhard Birch
Kvalitetssikring	Louise Lindegaard Weinreich

### Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.



## Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD .....	2
INDLEDNING .....	4
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	5
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE .....	7
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ FOLDAGERVEJ 11 .....	9
DRIFT OG INDRETNING .....	9
ÅRSPRODUKTION .....	10
UDBRINGNINGSAREALER .....	11
EGENKONTROLVILKÅR.....	12
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	13
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN .....	13
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER .....	13
AFTALEAREALER.....	13
UDBRINGNINGSAREALER .....	13
VURDERINGSGRUNDLAG .....	13
NABOFORHOLD .....	14
PÅVIRKNING AF JORD .....	15
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND .....	15
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-VANDOMRÅDER.....	17
PÅVIRKNING AF NATUR .....	19
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	24
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	25
GENNEMGANG AF BAT FOR FOLDAGERVEJ 11, 7400 HERNING.....	26
BAT – STALDINDRETNING .....	26
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER .....	27
SAMLET VURDERING AF BAT .....	27
OVERSIGT OVER BILAG.....	28



## Indledning

### Ikke-teknisk resumé

Aage Falsig har søgt Herning Kommune om et 2. tillæg til § 12 godkendelse jf. Husdyrloven af husdyrbruget, Foldagervej 11, 7400 Herning.

Husdyrbruget har en § 12 miljøgodkendelse af 28. september 2010, med tilladelse til produktion af 220 malkekøer, 36 småkalve, 204 kvier og 121 tyrekalve, svarende til dagældende 405,21 DE. I forbindelse med godkendelsen blev der givet tilladelse til at forlænge den eksisterende kostald samt etablering af et plansiloanlæg. Udbringningsarealerne udgjorde 119,96 ha ejede og forpagtede arealer samt 107,75 ha aftalearealer. Husdyrgødning svarende til 70,29 DE blev fraført til gylleaftaler, 211,36 DE fraførtes til biogasanlæg og 6,41 DE blev afsat via udegående dyr.

I 1. tillæg til § 12 miljøgodkendelsen, meddelt 9. marts 2011, blev der ansøgt om en tilpasning af miljøgodkendelsen med de korrekte bygningsdimensioner på tilbygningen til den eksisterende kostald (2.140 m<sup>2</sup>) og på plansiloanlægget (1.750 m<sup>2</sup>). Der blev ikke ændret på dyreholdet og udbringningsarealerne.

I dette 2. tillæg til § 12 miljøgodkendelsen søges der om en ændring af udbringningsarealerne fra 119,96 ha til 129,91 ha ejede/forpagtede arealer. Der sker ingen ændringer i de 107,75 ha aftalearealer. Endvidere ansøges der om, at alle dyr skal på stald og at der fremadrettet ikke skal være udegående dyr bestemt med vilkår. Desuden udvides der med 2. stk. avlstyre, tung race og antallet af malkekøer, tung race, på dybstrøelse ændres fra 12 stk. til 3 stk. Samlet svarer dette i alt til 409,35 DE. Husdyrgødning svarende til 393,78 DE afsættes til Sinding Ørre Biogasanlæg og 275,71 DE afgasset biomasse modtages retur.

I ansøgningen sker der ingen yderligere ændringer i sammensætningen af dyreholdet, og der etableres ikke nye bygninger i forhold til gældende miljøgodkendelse af 28. september 2010.

Den eksisterende miljøgodkendelse af 28. september 2010 erstattes **ikke** af dette 2. tillæg til miljøgodkendelsen. 2. tillæg til miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

### Meddelelse om tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune tillæg nr. 2 til eksisterende § 12 miljøgodkendelse af 28. september 2010 til ejendommen beliggende på Foldagervej 11, 7400 Herning med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at tillægget til miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Det er Herning Kommunes vurdering, at ændringerne for ejendommen "Ørregaard" Foldagervej 11, 7400 Herning, der behandles efter § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Ansøger, konsulent, naboer og ejere af forpagtningsarealer og aftalearealer har fået udkastet til 2. tillæg til miljøgodkendelsen i 3 ugers høring jf. § 55.

Tillægget gælder kun for det ansøgte.

Der gøres opmærksom på, at en § 12 stk. 3 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning.

Tillægget skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering dog første gang efter otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2024.



## Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Tidligere § 12 miljøgodkendelse af 28. september 2010
- 1. tillæg til § 12 miljøgodkendelse af 9. marts 2011
- Ansøgningsskema nr. 85571, version 1, af 23. februar 2016
- Supplerende oplysninger frem til 13. april 2016

## Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven<sup>1</sup> med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug<sup>2</sup>, Husdyrgødningsbekendtgørelsen<sup>3</sup> samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles efter Husdyrlovens § 12 stk. 3, da ejendommen har en miljøgodkendelse efter § 12 i Husdyrloven meddelt 28. september 2010.

2. tillæg til miljøgodkendelsen har været i høring fra 15-04-2016 til 06-05-2016.

## IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da dette tillæg omhandler et kvægbrug, som ikke går ind under §12 stk. 1, nr. 1-3, er kvægbruget ikke omfattet af IE-Direktivet.

## Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet 2. tillæg til miljøgodkendelse til ændring af husdyrbruget på Foldagervej 11, 7400 Herning. Tillægget til miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 12, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. Tillægget til miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside [www.herning.dk](http://www.herning.dk) under "Bliv hørt", "Landbrug" og "Offentliggørelser og Afgørelser" den 9. maj 2016. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af [www.nmkn.dk](http://www.nmkn.dk). Klageportalen ligger på [www.borger.dk](http://www.borger.dk) og [www.virk.dk](http://www.virk.dk). Du logger på [www.borger.dk](http://www.borger.dk) eller [www.virk.dk](http://www.virk.dk), ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen (det vil sige, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest den 6. juni 2016.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

<sup>1</sup> Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Lovbek. nr. 868 af 03/07 2015 med efterfølgende ændringer

<sup>2</sup> Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende ændringer

<sup>3</sup> Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnings, ensilage m.v. nr. 1318 af 26/11/2015 med efterfølgende ændringer



Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor tillægget til miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Peter L. Birch  
Miljømedarbejder, Herning Kommune  
Miljø og Klima, Landbrugsteam



## Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til 2. tillæg til miljøgodkendelsen:

Ansøger:

- Aage Falsig, Foldagervej 11, 7400 Herning, E-mail: [falsig-sandgaard@hotmail.com](mailto:falsig-sandgaard@hotmail.com)

Ejere af forpagtningsaftaler:

- Søren Ravnholt Würtz, Sejsigvej 1, 7400 Herning
- Finn Damgaard Kristensen, Foldagervej 17, 7400 Herning

Ejere af aftaleareler:

- Leif Horslund Jensen, Kragssnapvej 15, 7400 Herning
- Kim Falsig, Kragssnapvej 38, 7400 Herning

Naboer (konsekvensområde: 353 meter):

- Finn Damgaard Kristensen, Foldagervej 17, 7400 Herning
- Jenny Merete Rusbjerg, Foldagervej 17, 7400 Herning
- Olav Hald, Foldagervej 16, 7400 Herning
- Ulla Rahbek Hald, Foldagervej 16, 7400 Herning
- Gitte Holm Stoubæk, Foldagervej 12, 7400 Herning
- Carsten Johannessen, Foldagervej 10, 7400 Herning
- Merete K. Johannessen, Foldagervej 10, 7400 Herning
- Kurt Barbesgaard Jensen, Foldagervej 18, 7400 Herning
- Conny Stjernholm Jensen, Foldagervej 18, 7400 Herning
- Flemming Kirchhoff, Foldagervej 8, 7400 Herning
- Susanne Larsen, Fjoldagervej 8, 7400 Herning

Rådgiver:

- Heden & Fjorden Rådgivningscenter, Nupark 47, 7500 Holstebro, konsulent Karen V. Thomasen, E-mail: [kvt@hfic.dk](mailto:kvt@hfic.dk)

Øvrige:

- Sinding Ørre Biogasanlæg, Rosmosevej 4, 7400 Herning

**Nedenstående er orienteret om meddelelse af 2. tillæg til miljøgodkendelsen:**

Ansøger:

- Aage Falsig, Foldagervej 11, 7400 Herning, E-mail: [falsig-sandgaard@hotmail.com](mailto:falsig-sandgaard@hotmail.com)

Ejere af forpagtningsaftaler:

- Søren Ravnholt Würtz, Sejsigvej 1, 7400 Herning
- Finn Damgaard Kristensen, Foldagervej 17, 7400 Herning

Ejere af aftaleareler:

- Leif Horslund Jensen, Kragssnapvej 15, 7400 Herning
- Kim Falsig, Kragssnapvej 38, 7400 Herning

Naboer (konsekvensområde: 353 meter):

- Finn Damgaard Kristensen, Foldagervej 17, 7400 Herning
- Jenny Merete Rusbjerg, Foldagervej 17, 7400 Herning
- Olav Hald, Foldagervej 16, 7400 Herning
- Ulla Rahbek Hald, Foldagervej 16, 7400 Herning
- Gitte Holm Stoubæk, Foldagervej 12, 7400 Herning
- Carsten Johannessen, Foldagervej 10, 7400 Herning
- Merete K. Johannessen, Foldagervej 10, 7400 Herning
- Kurt Barbesgaard Jensen, Foldagervej 18, 7400 Herning



- Conny Stjernholm Jensen, Foldagervej 18, 7400 Herning
  - Flemming Kirchhoff, Foldagervej 8, 7400 Herning
  - Susanne Larsen, Fjoldagervej 8, 7400 Herning
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: [senord@sst.dk](mailto:senord@sst.dk)

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: [mail@dkfisk.dk](mailto:mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: [nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk](mailto:nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: [fbr@fbr.dk](mailto:fbr@fbr.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: [ae@ae.dk](mailto:ae@ae.dk)

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Herning, E-mail: [herning@dn.dk](mailto:herning@dn.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Herning. E-mail: [herning@dof.dk](mailto:herning@dof.dk)
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: [bestyrelsen@goedstrupsoe.dk](mailto:bestyrelsen@goedstrupsoe.dk)

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: [natur@dof.dk](mailto:natur@dof.dk)
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: [lundthing@mail.dk](mailto:lundthing@mail.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: [dn@dn.dk](mailto:dn@dn.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: [husdyr@ecocouncil.dk](mailto:husdyr@ecocouncil.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: [lbt@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:lbt@sportsfiskerforbundet.dk) og [post@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:post@sportsfiskerforbundet.dk)

Øvrige:

- Heden og Fjorden Rådgivningscenter, Nupark 47, 7500 Holstebro, Miljørådgiver Karen V. Thomasen, E-mail: [kvt@hfic.dk](mailto:kvt@hfic.dk)
- Sinding Ørre Biogasanlæg, Rosmosevej 4, 7400 Herning





## Vilkår for husdyrproduktion på Foldagervej 11

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og kvægbruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

### Drift og indretning

1. Vilkårene i dette 2. tillæg skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når dyreholdet overskrider nudriften (220 årskøer (9.325 kg mælk), 204 kvier (4-27 mdr.), 36 småkalve (0-4 mdr.), 121 tyrekalve (40-55 kg)). Den del af tillægget, som ikke er udnyttet inden to år efter at tillægget er meddelt bortfalder.
2. Tillægget bortfalder, hvis det ikke er udnyttet senest 2 år fra datoen for meddelelse. Den del af miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden to år efter at miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
3. Der skal til enhver tid være et eksemplar af 2. tillæg til miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
4. Følgende vilkår i § 12 miljøgodkendelsen af 28. september 2010 ophæves: Vilkår 7, 9, 13, 23-28, 34, 73, 78, 79, 81, 82, 88, 89 og 90.

#### § 12 miljøgodkendelsen af 28. september 2010:

Vilkår 7 og 9: erstattes af vilkår 5 i dette 2. tillæg til miljøgodkendelsen

Vilkår 13: erstattes af vilkår 10 i dette 2. tillæg til miljøgodkendelsen

Vilkår 23-28: ophæves idet der ikke længere stilles vilkår om udegående dyr

Vilkår 34: ophæves idet årlig inspektion af gyllebeholderen kan udgøre en sikkerhedsrisiko for landmanden.

Vilkår 73: erstattes af vilkår 8 i dette 2. tillæg til miljøgodkendelsen

Vilkår 78 og 79: ophæves idet der ikke længere stilles vilkår om udegående dyr

Vilkår 81 og 82: erstattes af vilkår 11 i dette 2. tillæg til miljøgodkendelsen

Vilkår 88-90: erstattes af vilkår 12 i dette 2. tillæg til miljøgodkendelsen

Som følge af vilkår 1, bortfalder den del af tillægget, som ikke er blevet udnyttet inden for 2 år. Med "udnyttet" menes, at den ansøgte udvidelse/ændring er iværksat.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejer af ejendommen.



## Årsproduktion

5. Tilladt årsproduktion:
- 220 årskøer, tung race (10.120 kg mælk/ årsko)
  - 186 kvier, tung race (6 – 27 mdr.)
  - 18 kvier, tung race (4 – 6 mdr.)
  - 36 småkalve, tung race (0 – 4 mdr.)
  - 121 tyrekalve, tung race (40 – 55 kg)
  - 2 avlstyre, tunge race

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Dyrehold og staldtype	Vægt/ aldersgrænser	Antal dyr	Antal DE
Kostald	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)		115	158,96
Kostald	Avlstyr, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)		2	1,11
Kostald	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6-27 mdr.	103	49,04
Kostald	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)		3	4,15
Udvidelse af kostald	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, linespil)		102	140,99
Udvidelse af kostald	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	6-27 mdr.	83	39,52
Kalvestald/Ungdyrstald	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	40-55 kg.	121	1,19
Kalvestald/Ungdyrstald	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0-4 mdr.	36	9,12
Kalvestald/Ungdyrstald	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	4-6 mdr.	18	5,26
<b>I alt</b>				<b>409,35</b>

6. Nedgang i mælkeydelsen må ikke konverteres til flere dyr
7. Beregningen af dyreenheder for køerne er sket med baggrund i mælkeydelsen 10.120 kg mælk. Såfremt mælkeydelsen overstiger dette,
- a. Skal der ske en tilsvarende reduktion i antallet af køer, kvier eller kalve, så den tilladte husdyrproduktion på 409,35 DE ikke overstiges **eller**
  - b. Skal ejer anmelde og Herning Kommune skal godkende en forøgelse af harmoniarealet **og / eller**
  - c. Skal der ske en anden afsætning af de ekstra DE husdyrgødning. Modtager af husdyrgødningen skal godkendes af Herning Kommune



Antallet af dyr angiver den tilladelige produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse<sup>4</sup>.

Der er i ansøgningen taget højde for mælkeydelsen i forhold til beregning af dyreenheder. For at sikre, at eventuel faldende mælkeydelse ikke omsættes til ekstra køer, er det stillet vilkår til dette. Årsagen er, at disse ekstra dyreenheder hverken indgår i ammoniak og lugtgeneberegninger fra ejendommen eller beregningerne for kvælstof og fosfor i gødningen.

Ved stigende mælkeydelse skal ejer sikre, at de ekstra DE i husdyrgødning afsættes som angivet under vilkår 7 a, b og c. Så længe der kun er tale om en øget mælkeydelse, påvirker det kun beregningen af dyreenhederne. Dette vilkår er stillet for at give ansøger mulighed for at videreudvikle sin besætning.

Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

### Udbringningsarealer

8. Udbringningsarealet må tilføres husdyrgødning svarende til 2,24 DE/ha. Der må maksimalt tilføres 29.120 kg N og 5.585 kg P.
9. Udbringningsarealerne skal dyrkes med K12 - sædskifte, der danner grundlag for beregningerne, således at reglerne for anvendelse af 2,3 DE pr ha overholdes.
10. **Fraført husdyrgødning – Aftalearealer**  
Der skal foreligge dokumentation for fraførelse af husdyrgødning, når der produceres mere end 29.120 kg N og 5.585 kg P årligt.
11. Produktionen må ikke overskride 361 DE, før der foreligger en underskrevet kontrakt med Biogasselskab.

Overholdelse af beskyttelsesniveauerne er under den forudsætning, at de standardsædskifter og gødningstiltag, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af fosfor- og kvælstofbelastningen fra husdyrbruget, overholdes. For at sikre, at dette er overholdt, er der stillet vilkår til dokumentation af sædskifte og gødningsplaner på alle ejede og forpagtede udbringningsarealer.

**Ændring af udbringningsarealer:** Såfremt der sker ændringer med hensyn til udbringningsarealernes omfang og placering i forhold til det, der indgår i miljøgodkendelsen – jf. bilag og kortbilag - skal dette anmeldes til Herning Kommune efter bestemmelserne i §§ 25-26 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen skal derefter vurdere om udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer kan påvirke miljøet væsentligt – jf. § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Nye arealer kan erstatte arealer i den allerede meddelte miljøgodkendelse, hvis disse som minimum dækker samme areal, og at disse ikke er mere sårbare. Der skal i den forbindelse skelnes mellem ejendommens arealer (ejede og forpagtede arealer) og arealer, hvor der indgås aftale om overførsel af husdyrgødning, idet nye arealer kun kan erstatte arealer inden for tilsvarende kategori. Kommunens vurdering af sårbarheden af de anmeldte arealer foretages som udgangspunkt ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, som er gældende på anmeldelsestidspunktet.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august via IT-ansøgningssystemet på [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk) eller tilsvarende system. Kommunen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der ønskes udskiftet. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

<sup>4</sup> Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1318 af 26/11/2015 med efterfølgende ændringer



Udskiftning til arealer, som er mere sårbare end allerede godkendte arealer, kan kun ske efter forudgående miljøgodkendelse efter § 11, § 12 eller § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

### **Egenkontrolvilkår**

#### **12. Forbrug af vand og energi**

- a. Der skal på ejendommen foretages et energieftefsyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i ejendommen gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal senest den 9. august 2016 indsendes som kopi til Herning Kommune.

#### **13. Fraført husdyrgødning – Aftalearealer**

- a. Aftaler om udbringning af husdyrgødning fra bedriften skal fremgå af gødningsregnskabet Skema B1.



## Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold, har Herning Kommune vurderet, at husdyrbruget, med de stillede vilkår for indretning og den daglige drift, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

### Det er derfor Herning Kommunes opfattelse:

- at udvidelsen/ændringen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier
- at driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- at husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- at der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen/ændringen afskæringskriterierne, hvorfor Herning Kommune meddeler 2. tillæg til miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

## Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til 2. tillæg til miljøgodkendelsen har været i høring i 3 uger fra 15-04-2016 til 06-05-2016. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

## Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen og udbringningsarealerne er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

## Aftalearealer

Aftalearealerne og den tilførte mængde husdyrgødning på disse er uændret i forhold til miljøgodkendelsen af 28. september 2010.

## Udbringningsarealer

De ejede og forpagtede udbringningsarealer øges fra 119,96 ha til 129,91 ha. Der vil derfor blive vurderet på disse arealer i dette 2. tillæg til miljøgodkendelsen.

## Vurderingsgrundlag

2. tillæg til miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 - 2024/Naturplaner
- Vandplaner 2009-2015



## Naboforhold

### Lugt

Lugtgener fra anlæg
<p>I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: <u>byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig</u> på henholdsvis 5, 7 og 15 OU<sub>E</sub><sup>15</sup> pr. m<sup>3</sup> luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.</p> <p>Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU<sub>E</sub><sup>15</sup> pr. m<sup>3</sup> luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.</p> <p>Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.</p> <p>Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtavgivelsen.</p>

**Tabel 1, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:**

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+  Foldagervej 8	0	FMK	89,65	64,92	89,65	64,92	485,18	Ja	Ja
+  Ørre Byvej 16	0	NY	201,06	111,31	201,06	111,31	1.090,36	Ja	Ja
+  Den vestlige Del, Sinding	0	FMK	283,49	205,31	283,49	205,31	1.344,75	Ja	Ja

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtavgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 353 meter. (Konsekvensområde =  $1,6 * (Q)(0,6)$ , hvor Q = lugtemissionen [LE/s] = 8.036,87 LE/s). Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Alle typer af beboelse ligger udenfor geneafstanden og gyllebeholderne ligger mere end 300 meter fra nærmeste nabo.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokalisingsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

### Støj, støv, skadedyr, lys, døde dyr og transporter

Se miljøgodkendelsen af 28. september 2010.



## Påvirkning af jord

### Grundvand

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, kan der, i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion, ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer, der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde, nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der også en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

### NFI, udpegninger

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Herning Kommune gør opmærksom på at der er en 5 meter sprøjte- og gødningsfri zone omkring markvandsboringer, havevandsboringer og private drikkevandsboringer. Tilsvarende er der en 25 meter sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandværksboringer (almen vandforsyning).

Herning Kommune vurderer, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet mod nitratudvaskning ved de generelle landbrugsregler.

## Påvirkning af overfladevand

### Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

### Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normalt for næringsstof i husdyrgødning. Ud fra disse beregninger vurderer Herning Kommune, om overfladevandet påvirkes.

### Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.



### Referencesædskiftet

Kvægbruget er omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha), som har helt specielle krav til sædskiftet og driftspraksis. Disse kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel, men bliver pålagt et K12-sædskifte. Det vil dog være muligt for disse kvægbrug at anvende flere efterafgrøder end kravene, hvis kravet til arealet med roer, græs og efterafgrøder øges tilsvarende. Det normale krav er på 70 %. Ansøger har valgt at bruge et K12-sædskifte ved udvidelsen på ejendommen. Det stilles som et vilkår, da bedriften drives med 2,3 DE/ha i miljøgodkendelsen.

### Spildevand

Se miljøgodkendelsen af 28. september 2010.

### Søer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Svanholm Sø, Knudmose Sø, Fuglsang Sø, Søby Sø, Kraftsværkssøen, Gødstrup Sø, Sidetagssø M, Sunds Sø eller Søbylejet. Sunds Sø og Søby Sø er Lobelie søer beskyttet efter § 7, mens Gødstrup Sø, ifølge Herning Kommuneplan 2013-2024 er målsat som et område med naturligt og alsidigt plante og dyreliv. For de resterende søer må tilstanden ikke forringes. Derved har alle søerne et søopland, som der skal tages hensyn til.

Mark 7-0, 8-0, 8-1, 9-0 og 20-2 ligger ved en sø. Der er ikke registreret bilag 4 arter indenfor 100 meter af søerne. Endvidere skrån timer markerne ikke med mere end 6 ° ned mod søerne.

Der må ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til søer.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante søer, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod søerne.

### Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger.

Nogle af udbringningsarealerne ligger ned til vandløb. Udbringningsarealerne skrån timer på intet sted ned mod vandløbene.

Der må ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til søer.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de nævnte vandløb, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod vandløbene.





## Nitrat

### Kvælstofudvaskning

Ud fra arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele husdyrbruget. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for hvor stor en del af kvælstoffet, der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

### Beregning af nitratudvaskning

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratklasse 1-3, derfor er arealerne robuste. Robustheden af arealerne vurderes ud fra, at arealerne ligger i et opland til et Natura 2000-vandområde, der er meget sårbart overfor kvælstofudvaskning. Da arealerne ligger udenfor nitratklasserne, tilbageholdes mellem 76-100 % af kvælstoffet jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet.

Beregning af det maksimale dyretryk  $DE_{max}$  og det reelle dyretryk  $DE_{reel}$  for ansøgt drift:

$DE_{max}$ : 2,3 DE/ha.

$DE_{reel}$ : 2,24 DE/ha.

Da  $DE_{reel}$  er mindre end  $DE_{max}$ , er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha  $DE_{max}$  uden virkemidler og kg N/ha  $DE_{reel}$  med virkemidler):

KgN/ha  $DE_{max}$ : 69,7 kg N/ha.

KgN/ha  $DE_{reel}$ : 69,2 kg N/ha.

Da kg N/ha  $DE_{reel}$  er mindre end kg N/ha  $DE_{max}$ , er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt. Der er anvendt et K12-sædskifte som virkemiddel, hvilket der er sat vilkår til.

Herning Kommune vurderer, at de generelle harmoniregler og det brugte virkemiddel er tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand.

## Påvirkning af Natura 2000-vandområder

### Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder til vands, som set i et europæisk perspektiv er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, ramsar- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Den enkelte kommune skal blandt andet vurdere, hvor stor N-udledningen fra det ansøgte projekts udbringningsarealer er i forhold til hvilket opland udbringningsarealerne er beliggende i. I Herning Kommune er der 3 vandoplande til hhv. Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.



## Dyretryk i kystoplandet

### Stigende dyretryk i kystoplandet

I Miljøstyrelsens afskæringskriterium for, om et husdyrprojekt vil medføre skadesvirkning på overfladevande, indgår der blandt andet en vurdering af udviklingen i dyretrykket i området, hvor projektet ønskes gennemført.

I det tilfælde, hvor dyretrykket er stigende, må nitratudvaskning ikke være større end hvad der svarer til udvaskningen fra et planteavlsbrug. Et planteavlsbrug er defineret ved et planteavlssædskifte (S1 på lerjord og S3 på sandjord), hvor der udelukkende benyttes handelsgødning, dvs. ingen husdyrgødning.

## Nitratpåvirkning af Nissum Fjord

### Beregning af nitratudvaskning

Alle udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Nissum Fjord. Dyretrykket i oplandet til Nissum Fjord har siden 2007 været stigende. For at kunne udvide dyreholdet, er det et krav i forhold til Natura 2000-områderne, at udvaskning fra udbringningsarealerne ikke må overskride værdien fra et plantebrug<sup>5</sup>.

Udvaskningen for planteavlsbrug er ifølge ansøgningskema 85571 version 1:

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	77,9
Merudvaskning fra husdyrbrug	- 8,7

Ved brug af et K12 sædskifte på kvægbrug med 2,3 DE/ha vil planteavlsniveauet altid være overholdt, hvis udbringningsarealet ikke ligger i nitratklasse 1-3 og ansøger ikke bruger virkemidlet "reduceret kvælstofnorm". Når disse kriterier er overholdt stilles ikke krav om planteavlsberegning eller ekstra efterafgrøder.

Herning Kommune vurderer, at ændringen af husdyrholdet på ejendommen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante marine recipienter, idet alle arealerne ligger udenfor nitrat klasse 1-3 og dermed er robuste. Endvidere viser beregningerne, at beskyttelsesniveauet for nitrat til Natura 2000-områder i forhold til overfladevand er overholdt. Herning Kommune vurderer, at det ansøgte, i kumulation med andre planer og projekter, ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000-områder i Nissum Fjord.

## Fosfor

### Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug<sup>6</sup>, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

– For arealer på drænede lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).

– For arealer på drænede lerjord, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).

– På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).

– For arealer på drænede lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3).

Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræn, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.

<sup>5</sup> Miljøstyrelsen, se deres hjemmeside med WIKI vejledning.

<sup>6</sup> Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende ændringer



## Udbringingsarealer i opland til Nissum Fjord

Alle udbringingsarealerne ligger i opland til Nissum Fjord. Nissum Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor<sup>7</sup>.

En del af udbringingsarealerne svarende til 10,91 ha ligger i fosforklasse II (se bilag 3). Fosforklasse II er lavbundsarealer. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning<sup>8</sup>. For disse udbringingsarealer er der krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om det ansøgte udbringingsareal, kan det beregnes om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Fosforoverskuddet er beregnet ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal knyttes til bedriftsniveau. Der udbringes i ansøgt drift 43,0 kg P/ha pr. år, mens der fraføres 29,0 kg P/ha pr. år. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på alle udbringingsarealer på 14,0 kg P/ha pr. år. Endvidere viser beregningerne, at det maksimalt tilladte fosforoverskud pr. ha er beregnet til 14,0 kg P/ha/år. Derved er beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt og der skal ikke ske en yderligere reduktion.

Herning Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Herning Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke stilles skærpede vilkår jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §11 stk. 2. Endvidere vurderer Herning Kommune at kravene i Habitatdirektivet er overholdt.

## Påvirkning af natur

### Samlet deposition siden 2007

For at vurdere om den samlede merdeposition, fra nudriften 1. januar 2007 til og med den ansøgte udvidelse i denne godkendelse, har en negativ virkning på nærtliggende naturområder, er der lavet beregninger på 2 områder, som Herning kommune har foruddefineret. Der er i beregningerne taget udgangspunkt i ansøgnings-skema nr. 85571 af 23. februar 2016, hvor nudriften er ændret til produktionen pr. 1. januar 2007 og den ansøgte produktion, som den ser ud i denne godkendelse, er ansøgt drift.

Nærmeste naturområde er en § 3 mose beliggende ca. 335 meter syd for anlægget. Der er i ansøgning nr. 85571 beregnet en merdeposition på 0,1 kg N/år og en totaldeposition på 0,4 kg N/år på mosen.

### Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen. Da udvidelsen er ansøgt efter 1. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Da udvidelsen er ansøgt efter 1. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides. På kvægbrug, hvor græsmarksafgrødeandelen i totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt udgør mere end 25 %, fastholdes det generelle ammoniakreduktionskrav dog på 15 %. Ansøger oplyser at dette er tilfældet i ansøgt drift, hvorfor der er stillet vilkår omkring dette i den gældende § 12 miljøgodkendelse.

### Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 947,12 kg N/år i forhold til nudrift (2007). Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 2.896,46 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 622,97 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

<sup>7</sup> For udpegning se hjemmesiden med arealinfo, vælg landbrug, fosforklasser.

<sup>8</sup> Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende ændringer



Herning Kommune vurderer at, med den valgte staldtype overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

### **Arealstatus**

Udbringningsarealerne er på i alt 237,66 ha, hvoraf 107,75 ha er aftalearealer. Ejendommen, der er konventionel drevet, har et harmonikrav på 2,3 DE/ha. Der udbringes i alt 291.27 DE husdyrgødning og afgasset biomasse på ejede og forpagtede arealer. Dette svarer til en udbringning på 2,24 DE pr. ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt.

Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsareal til husdyrgødning.

### **Grøn struktur**

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i områder, der i Herning Kommuneplan 2013-2024 er udpeget som grøn struktur.



## Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

### Natura 2000-områder

**Naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde.** Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar<sup>9</sup>- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

### Definition af kategori 1, 2 og 3 natur

#### Kategori-1 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, indenfor Natura 2000
- Heder, større end 10 ha samt
- Overdrev, større end 2,5 ha

#### Kategori-2 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, udenfor for de internationale naturbeskyttelsesområder
- Højmoser og Lobeliesøer, uanset størrelse
- Heder, større end 10 ha
- Overdrev, større end 2,5 ha

#### Kategori-3 natur:

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller kategori 2-natur: hede, mose og / eller overdrev (omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3), samt ammoniakfølsom skov.

### Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori 1, 2 og 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder<sup>10</sup>.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- og kategori 2-natur omfatter en 10 meter forbudszone samt krav til den maksimale tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan, efter en konkret vurdering, være et krav om en maksimal merdeposition.

### Kategori 1 natur

#### Ovstrup Hede

Nærmeste Natura 2000 område N225 er Ovstrup Hede med Røjen Bæk (se bilag 5), som også er udpeget til EF-habitatområde H249.

Ovstrup Hede ligger cirka 3,3 km nordøst for husdyrbruget og cirka 1,2 km fra nærmeste udbringningsareal. Ovstrup Hede ligger mellem Herning og Holstebro er et 490 hektar fredet område med indlandshede, nåletræsplantage, enge, overdrev og vandløb. Indlandshedens flora og fauna er sårbar. Ovstrup Hede er A-målsat i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

Ovstrup Hede er udpeget på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtyper	Nr.	naturtyper
3260	Vandløb med vandplanter	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyg	7140	Hængesæk og andre kærssamfund dannet flydende i vand
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)	7230	Rigkær
6230	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund		

Endvidere er nedenstående arter også en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	arter	Nr.	arter
1037	Grøn kølleguldsmed ( <i>Ophiogomphus cecilia</i> )	1355	Odder ( <i>Lutra lutra</i> )
1096	Bæklampret ( <i>Lampetra planeri</i> )		

Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag IV og er udpeget som en af de arter, som Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødliste blev guldsmeden tidligere negativ påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb

<sup>9</sup> Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder

<sup>10</sup> Kategori 1-, 2- og 3-natur.



og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt. Baggrundsbelastningen for området ligger på 16 kg N/ha/år.

Ammoniakdisposition til Natura 2000 området er på 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og totaldeposition.

Da beregningen af ammoniakdepositionen viser 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og en totaldeposition, er kravet overholdt.

Intet af harmoniarealeret er beliggende mindre end 100 meter fra eller indenfor et Natura-2000 område. Dermed er der ingen væsentlig tab af ammoniak fra udbringning af husdyrgødning fra harmoniarealeret til Natura-2000 området.

#### Kumulationsmodellen (kategori 1 natur)

Hvis opgørelsen af antal husdyrbrug i nærheden<sup>11</sup> af kategori 1-natur viser, at:

- Der ikke er andre husdyrbrug, ud over det ansøgte, i nærheden, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,7 kg/ha/år.
- Der er 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,4 kg/ha/år.
- Der er mere end 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

Opgørelsen af, hvor mange husdyrbrug, der, ud over det ansøgte, ligger i nærheden af kategori 1-natur foretages således:

- Antal husdyrbrug over 15 DE<sup>12</sup> inden for 200 meter +
- Antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- Antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- Antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha ud over de 1.000 meter.

Der ligger ingen husdyrbrug over 500 DE i nærheden, som kan påvirke kategori-1 natur, så der er ingen kumulation med andre husdyrbrug.

Herning Kommune vurderer, grundet den store afstand fra husdyrbruget til Natura 2000 området, at udvidelsen/ændringen af kvægproduktionen ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

#### Kategori 2- og 3-natur

##### Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori-2 og -3 natur

**Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur** er maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

**Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur** omfatter ikke et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen, på baggrund af en konkret vurdering, kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, hvis kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse.

Som udgangspunkt skal det ikke undersøges på naturarealer, der

- Ligger længere væk end 1.000 m<sup>13</sup>
- Tilføres mindre end 1 kg som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring.

Nærmeste kategori 2 natur (§ 7 overdrev) er beliggende omkring 2 km syd for staldanlægget. Nærmeste kategori 3 natur (§ 3 mose) er beliggende omkring 335 meter for staldanlægget. Se bilag 4.

Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget er der ikke registreret nogle ansvarsarter.

Der ligger en ammoniakfølsom skov indenfor 1.000 meter af staldanlægget, hvor der er en merbelastning på 0,2 kg N/ha.

<sup>11</sup> Kumulationsmodellens afstande for husdyrbrug i nærheden måles ud fra det til naturområdets nærmeste punkt på det staldanlæg, der ligger tættest på naturområdet.

<sup>12</sup> Ved pelsdyr-farme skal antal DE ganges med en faktor 5. Ved slagtekyllinge-produktioner skal antal DE ganges med en faktor 3.

<sup>13</sup> 1 kg-grænsen fører i de fleste tilfælde til, at det kun er naturarealer inden for 1.000 m fra staldanlægget, der er relevant ved vurderingen.



Depositionsberegningen til naturområderne indenfor 1.000 meter af staldanlægget fremgår af tabellen og i ansøgningsskema 85571, version 1. Se bilag 6.

Punkt	Naturtype	Afstand til stald / lager	Merbelastning (kg/ha.)	Totaldeposition
1	Mose	335 meter	0,1 kg/ha.	0,4 kg/ha.
2	Eng/mose	335 meter	0,2 kg/ha.	1,2 kg/ha.
3	Eng/mose	990 meter	0,1 kg/ha.	0,3 kg/ha.
4	Potentiel ammoniak følsom skov	350 meter	0,2 kg/ha.	1,4 kg/ha.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Der er ikke registreret § 3 naturområder inden for udbringningsarealerne. Samlet vurderer Herning Kommune, at naturområderne beskyttet af § 3 og § 7 ikke påvirkes væsentligt ved udvidelsen.

#### **Samlet vurdering: ammoniakbelastning af naturområder**

Herning Kommune vurderer, at oplysninger om ruhed, kildehøjder og kumulation, er korrekte.

Herning Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen, under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.



## Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

### Ammoniabelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets<sup>14</sup> bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter og ansvarsarter observeret i Herning Kommune på nuværende tidspunkt gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Odder og padder forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Padderne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg, samt i Knudmosen ved Herning City. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever.

Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebsklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes nationale ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gyllebeholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Der er ingen aktuelle registreringer af beskyttede plante og dyrearter, herunder ansvarsarter, på udbringningsarealerne eller inden for 1.000 meter af anlægget. Da alle udbringningsarealerne tidligere været anvendt til intensiv landbrugsdrift, indebærer dette ikke opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer.

Der er registreret et vandhul/sø på eller i nærheden af flere af udbringningsarealerne, mark 7-0, 8-0, 8-1, 9-0 og 20-2.

Herning Kommune vurderer, at alle udbringningsarealerne tidligere været anvendt til intensiv landbrugsdrift, derfor vil landbrugsdriften ikke have en væsentlig negativ påvirkning af de beskyttede plante- og dyrearter. Endvidere vurderes det at der ikke er registreret beskyttede plante- og dyrearter i nærheden af staldanlægget.

Det er derved sikret, at projektet ikke væsentligt vil

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

<sup>14</sup> EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).





## Påvirkning af kulturmiljø

### Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil staldanlæggets og udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registeret i området.

### Udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger

### Andre udpegninger

En del af markerne ligger i område, hvor skovrejsning er uønsket. Da der er tale om almindelig jordbrugsdrift, er projektet ikke i strid med udpegningen. Endvidere ligger en del af markerne i område udpeget som kulturmiljø.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen/ændringen af husdyrholdet ikke har betydning for kulturmiljøet.



## Gennemgang af BAT for Foldagervej 11, 7400 Herning

### Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fodring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for kvægbruget på Foldagervej 11 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til 2. tillæg til § 12 miljøgodkendelsen skal ske i forhold til følgende områder:

1. Staldsystemer

### BAT – Staldindretning

Gennemgang af BAT for staldanlægget

Udvidelsen/ændringen sker i eksisterende byggeri og der foretages ingen renoveringer i forhold til miljøgodkendelsen af 28. september 2010 samt i forhold til 1. tillæg til miljøgodkendelsen af 9. marts 2011. Der udvides der med 2. stk. avlstyre, tung race og antallet af malkekøer, tung race, på dybstrøelse ændres fra 12 stk. til 3 stk.

**Tabel 2, Ansøgt drift, Antal DE, ammoniakemission fra de forskellige dyretyper  
BAT beregning for Foldagervej 11, 7400 Herning**

(Emissionsgrænseværdierne er for konventionel produktion af malkekvæg, tung race – Maj 2011)

Staldafsnit nr.	Dyretype	Staldsystem	Antal	Vejl. Emissionsgrænse værdi, kg N/dyr	Korrektionsfaktor	Emission, total, kg N
Kostald	Malkeko, tung race	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	115	9,80	-	1.127,00
Kostald	Avlstyr, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	2	Aflæst i IT-ansøgning	-	7,01
Kostald	Kvie/stud, tung race, 6-27 mdr.	Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	103	5,36	0,9990	551,53
Kostald	Malkeko, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	3	10,04	-	30,12
Udvidelse af kostald	Malkeko, tung race	Sengestald med spalter (kanal, linespil)	102	7,31	-	745,62



Udvidelse af kostald	Kvie/stud, tung race, 6-27 mdr.	Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	83	3,99	0,9990	330,84
Kalvestald/Ungdyrstald	Tyrekalv, tung race, 40-55 kg	Dybstrøelse (hele arealet)	121	Aflæst i IT-ansøgning	-	5,86
Kalvestald/Ungdyrstald	Småkalv, tung race, 0-4 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	36	Aflæst i IT-ansøgning	-	63,85
Kalvestald/Ungdyrstald	Kvie/stud, tung race, 4-6 mdr.	Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	18	Aflæst i IT-ansøgning	-	70,29
<b>I alt</b>						<b>2.932,12</b>

Den samlede NH<sub>3</sub> emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 2.896 kg. N / år og overholder derved BAT niveauet på 2.932 kg. N / år.

#### Årsopdræt (kvier 6. mdr. til kælvning)<sup>15</sup>

Tung race:

Emissionsgrænseværdi IT 2011 × (referenceligning for N ab dyr/4,34)

hvor referenceligningen for N ab dyr =

$((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93$

4,34

$$\frac{((6+27) \times 0,0729) + 1,93}{4,34} = 0,9990$$

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

### Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen Foldagervej 11 er beregnet til 2.932 kg N/år. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 2.896 kg N/år i ansøgt drift. Dermed overholder ansøgers bedrift det beregnede BAT-niveau. Fravalg af BAT-virkemidler er beskrevet i § 12 miljøgodkendelsen af 28. september 2010.

### Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak er overholdt. Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

<sup>15</sup> Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Miljøstyrelsen maj 2011



## **Oversigt over bilag**

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansiloer osv.

Bilag 2: Oversigtskort over ejendommen i forhold til udbringningsarealer, byzone, naboer og samlede bebyggelse

Bilag 3: Udbringningsarealer i forhold til lavbundsarealer

Bilag 4: Udbringningsarealer i forhold til § 3 områder samt Kategori 2 og 3 natur

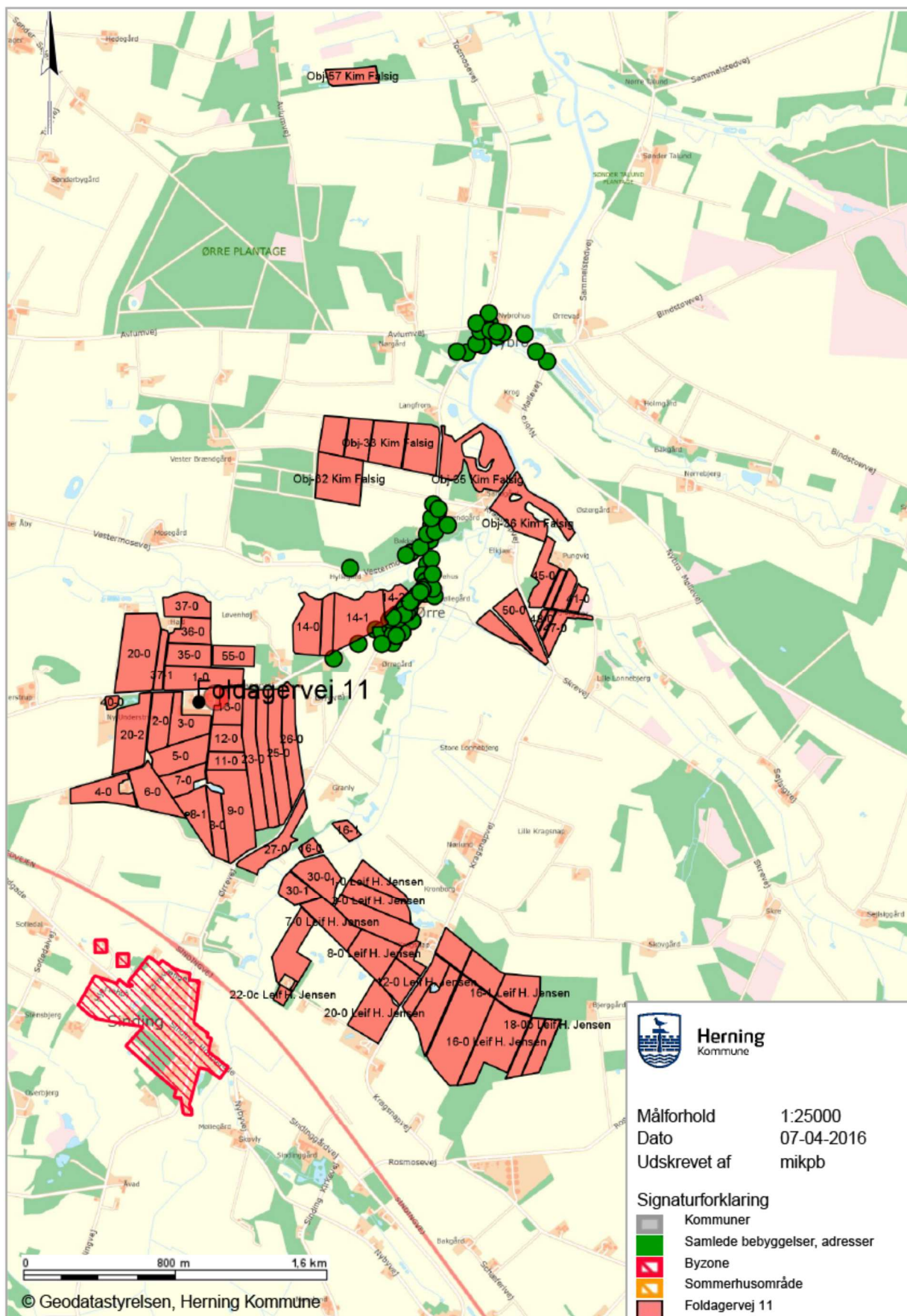
Bilag 5: Udbringningsarealer i forhold til § 7 områder, Natura 2000-områder samt Kategori 1 natur

Bilag 6: Naturpunkter indenfor 1000 meter af staldanlægget

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansiloer osv.

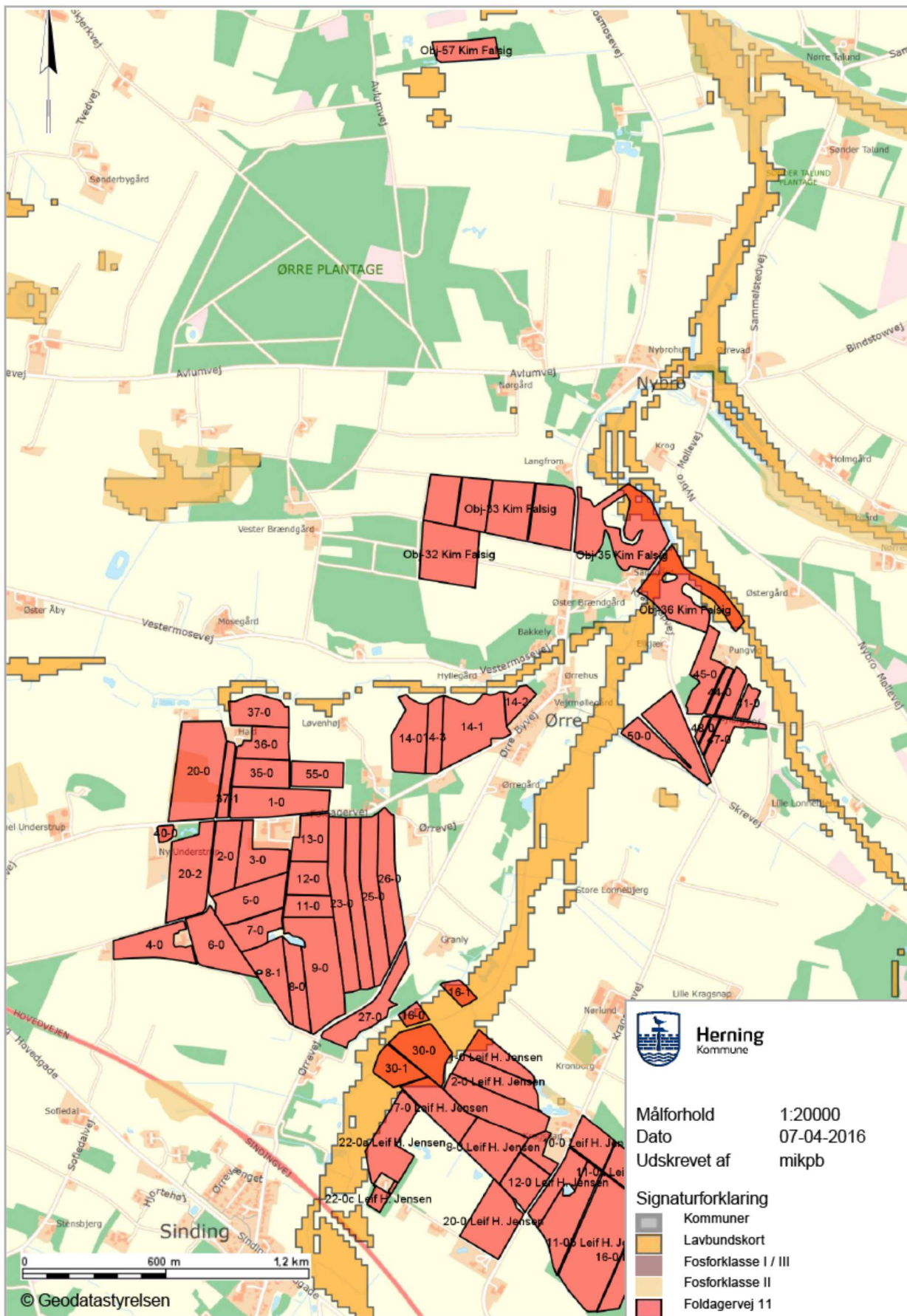


Bilag 2: Oversigtskort over ejendommen i forhold til udbringingsarealer, byzone, naboer og samlede bebyggelse



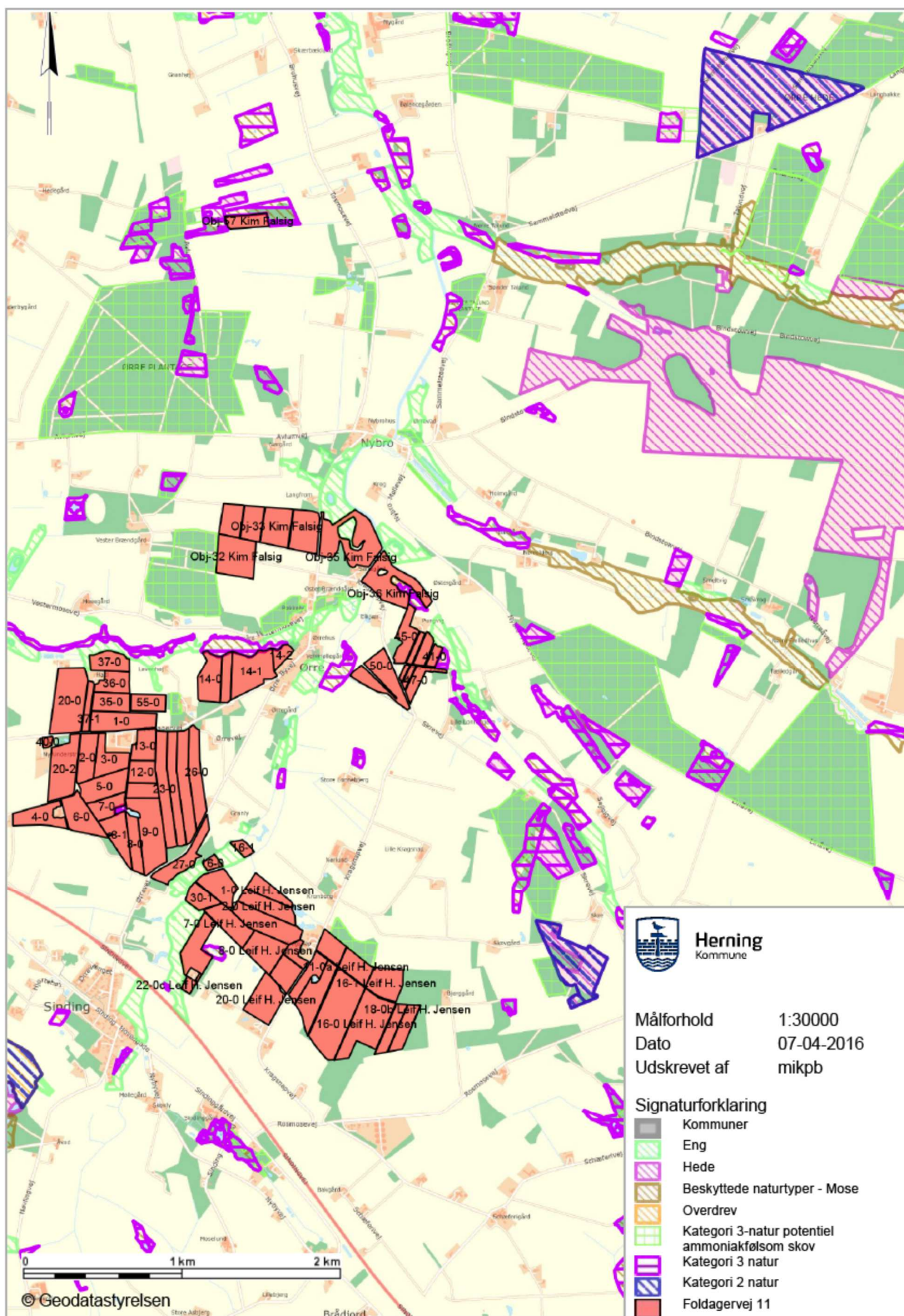


Bilag 3: Udbringingsarealer i forhold til lavbundsarealer





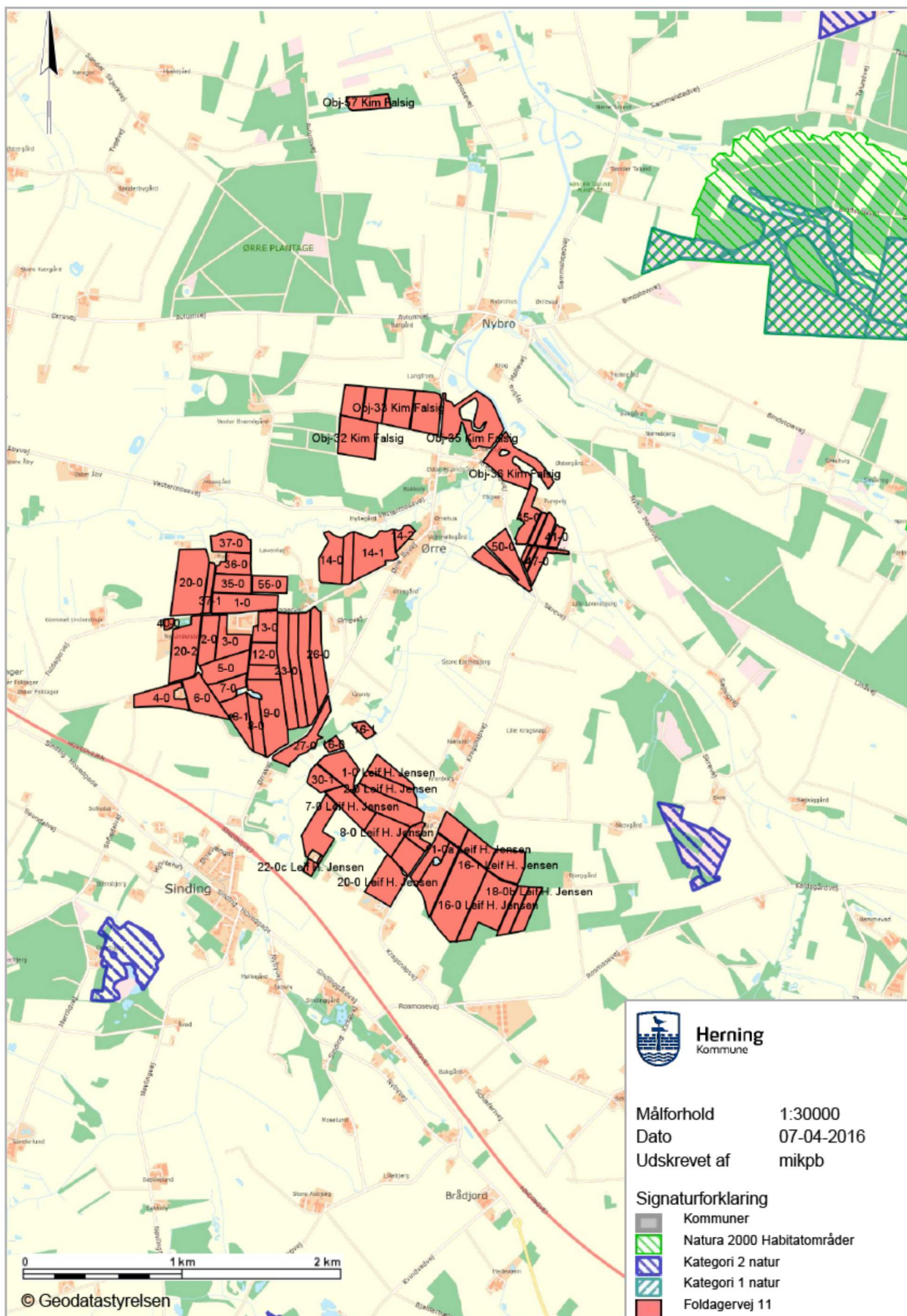
Bilag 4: Udbringingsarealer i forhold til § 3 områder samt Kategori 2 og 3 natur







Bilag 5: Udbringingsarealer i forhold til § 7 områder, Natura 2000-områder samt Kategori 1 natur



Bilag 6: Naturpunkter indenfor 1000 meter af staldanlægget

